

har Ansvaret derfor, og hvad mere er, at den ene Bygning er blevet lavet om, kan i hvert Fald ikke bebrejdes mig.

Saa har den højtærede Minister baade i Aar og i Fjor talt om det forkerte, der skete derved, at de Porte, man skal se igennem, er for lave, og at der her er for brede Piller imellem. Men alt dette har jeg intet som helst Ansvar for. Der staar nemlig i den Lov, som jeg allerede har citeret — det var en af de Ting, jeg var ked af kom til at staa der, men man maa undertiden gøre Ofre for at faa en Sag bragt til Ende —, at forinden det under 1 c nævnte Arbejde paabegyndes, undergives Tegninger dertil en kunstnerisk Bedømmelse af en dertil nedsat Komité. Men det under 1 c nævnte Arbejde er det store kongelige Biblioteks tidligere Bygning, herunder ikke indbefattet den Harsdorffske Tilbygning. Det er en lille Del af de mange Foretagender, der er nævnte i Loven, som er nævnt her under 1 c. Ganske vist faldt Nedsættelsen af denne kunstneriske Komité i min Ministertid, fordi jeg, umiddelbart efter at Loven var vedtaget, traadte til som Minister for offentlige Arbejder. Denne kunstneriske Komité kom til det Resultat, at den ene Side, den, som jeg kalder Forsiden, af Arkivbygningen, den gamle Frederik III's Bygning, skulde restaureres saa hensynsfuldt og skaansomt som muligt overfor de gamle og i hvert Fald i manges Øjne kørne arkitektoniske Træk, der fandtes, da den grimme Puds og andet blev taget af, og at der skulde gøres saa faa Ændringer som muligt ved Frederik III's gamle Bygning.

Maa jeg gøre den parentetiske Bemærkning, at blandt andre var navnlig en politisk Meningsfælle af den højtærede Minister, nemlig afdøde Kammerherre Krabbe, overordentlig ivrig for Bevarelsen af Bygningen og for, at den skulde undergaa saa faa Forandringer som muligt, naar den skulde benyttes til Arkiv.

Men en af de Ting, som denne kunstneriske Komité blandt andet krævede, var, at de Porte, som skulde være i Midten, ikke maatte være højere end de tilsvarende Vinduer paa begge Sider, og derfor kunde der ogsaa kun blive 3 Porte, for der skulde være Symetri i det hele. Dernæst krævede den, at der kun skulde være de faa Vinduer, som der oprindeligt havde været i den gamle Frederik III's Bygning. Nu er der — desværre siger jeg — blevet sat dobbelt saa mange Vinduer ind paa den Side, der vender ud til Rigsdagsgaarden. Men om der er forhandlet med denne kunstneriske Komité om det, og paa hvilken Maade

Rigsarkivar Secher fik sin Villie sat igennem, maa jeg tilstaa, ligger for mig i et ukendt Mørke, og jeg kan ikke paatage mig noget Ansvar for, at det er sket. (*Moltesen*: Det var græsseligt!). Der bliver sagt, at det var græsseligt, men det er jo en af Følgerne af, at Rigsdagen giver sin Bestemmelsesret med Hensyn til Façaden af denne Bygning fra sig til en kunstnerisk Komité i Stedet for selv at vedtage, at saadan og saadan skal den være. Jeg vil fralægge mig ethvert som helst Ansvar for, hvad der i saa Henseende er sket.

Der er altsaa ændret i den Plan, som forelaa for mig, og som jeg var godt tilfreds med med Undtagelse af det ene, at Portene ikke blev noget højere. Jeg tog som Minister det Hensyn at sammenkalde de tidligere Udvalgsmedlemmer baade fra Folketing og Landsting og vise dem de Tegninger, som den kunstneriske Komité havde givet sin Tilslutning til, og der var flere, der med mig var enige i, at det var kedeligt nok, at Portene ikke var større, men paa den anden Side erkendte vi, at det af Hensyn til at bevare Frederik III's Bygning saa køn som muligt maatte være saaledes, og vi fandt os deri. Der var saa vidt mig bekendt ikke nogen, der skænkede — maa jeg kalde det — Bagsiden af det gamle kongelige Bibliotek, altsaa Rigsarkivbygningen, en eneste Tanke. Jeg maa tilstaa, at det var noget saa fremmed for os, at jeg ikke en Gang har nogen Erindring om, om man paa det Tidspunkt paa Tegningen bemærkede de mange Vinduer, der nu er kommet. Det er muligt, at de ikke var der, men det er ogsaa muligt, at de var der. Det interesserede, saa vidt jeg ved, ingen, hvordan Bagsiden kom til at se ud, al Interesse samlede sig om dette, at der set fra Rigsdagsgaarden skulde gøres noget arkitektonisk smukt ud af Frederik III's gamle Bygning. Men dette, at man nu bagefter finder, at Bagsiden af Arkivbygningen er grim — og det vil jeg gerne indrømme, at den er, Façaden er desværre ogsaa blevet meget ødelagt — berettiger i og for sig ikke til mod Lovens tydelige og klare Ord dels at lade være med at nedrive en Bygning og dels at opføre en ny paa et Sted, hvor en gammel er nedrevet, og endnu mindre til at opføre en Mur der, hvor det var Meningen man skulde se ind paa Anlægget.

Naar den højtærede Minister endelig vil tale om, at det er en enkelt Mand, der har Ansvaret for, hvad der her er sket, maa jeg sige, at det har Ministeren selv, for det er ham, der mod Lovens Bestemmelse og Forudsætninger har sat igennem, at alt